

lamely színész előadás alatt olyanokat mond szereplése közben, amiket a szerző nem írt elő számára, tehát rögtönöz, mert vagy nem tudja a szerepét, vagy pedig valamelyik szereplőtársa késése miatt kénytelen rögtönözni. Ez utóbbi esetben azonban a rögtönzés nem vétség, hanem kötelesség, sőt — ha ügyesen feltalálja magát — érdem.

Haselbeck Olga, drámai szoprán, Bjorországból száz éve Budára költözött patricius család tagja, sz. 1889. febr. 19-én. Igen fiatalon nyerte zenei képzettségét a Budai Zeneakadémián, Szauner Zsigmond vezetése alatt; innen az Orsz. Zeneakadémia operaiskolájába vették fel s a sokat ígérő tehetséget a M. Kir. Operaház sietett lekötöni. 1909. elején lépett fel először (Parasztbecsület: Santuzza); hangja és megjelenése Wagner hősnőire predesztinálta, s csakhamar Ortondot (Lohengrin), Erzsébetet (Tanhäuser) és mind a három Brünnhildet (a Nibelung gyűrűjében) s már 1912. elején Fidelit is énekelte. Legmagasabbrangú szerepköre Amneris (Aida), Sába királynője, Kundry (Parsifal) és Izolda alakjaival tágult, sőt a mélyebb Delilat is énekelte. Magas művészetének az is magyarázata, hogy folyton tovább képezte énektudását. Milánóban Sabbatini és Anselmi, Bayreuthban világhírű Richter Jánosunk voltak mesterei. Brünnhildait Berlinben is nagy sikerrel énekelte (Städtische Oper). 1923. óta a M. Kir. Operaház örökös tagja; 1914. óta dr. László Géza (L. o.), az ismert énektanár neje.

Hasenclever Walter, német költő, sz. 1890. júl. 7-én, Aachenben. A modern német drámai törekvések egyik legkiválóbb úttörője. Nálunk játszott színművei: »Emberek«, dr. 5 felv., 24 változásban. Ford. Hegedüs Tibor. Bem. 1923. máj. 24. Renaissance színház. (Az »Új Kultúra« rendezésében.) »Antigone«, trag., a Margitszigeti MAC-pályán bemutatták 1924. júl. 20-án. »Talpig úriember«, vj. 3 felv. Ford. Karinth Frigyes. Bem. 1929. dec. 20. Magyar Színház. »Napoleon rendet csinál«, vj. 7 képben. Ford. Karinth Frigyes. Bem. 1930. jan. 30. Belvárosi Színház.

Hassreiter Joseph, osztrák balettmester, sok ismert balett szerzője, sz. 1845. dec. 30-án, Bécsben. Nálunk is ismert és adott művei: »A babatündér«. Zen. szerz. Bayer. Bem. M. Kir. Operaház. (L. o.) »Piros cipő«. Zen. szerz. Mader Raoul. Bem. M. Kir. Operaház. (L. o.)

Hasselt-Barth Anna Mária Vilma, énekesnő, sz. 1813. júl. 15-én, Amsterdamban, megh. 1881. jan. 6-án, Mannheimban. Sok éven át a bécsi cs. kir. udvari színház világhírű tagja volt. 1843. ápr. 4-én fellépett nálunk a Nemzeti Színházban, a »Belizar« c. opera Antonia szerepében, majd 7-én a »Norma«-ban és ugyanebben lépett fel itt mint az intézet szerződött tagja, 1852. okt. 2-án. Hollandi származása dacára szerepeit mindenkori magyarul énekelte. Szerepei: Valentine (Hugenották), Szilágyi Erzsébet (Hunyadi László), Lukrecia, Fides, Sára (Zsidónő), Alice (Ördög Róbert), stb. Miután anyagiakban túlzott követelése voltak, 1854-ben megvált a Nemzeti Színházról.

Hatala Györgyike, színésznő, sz. 1876. ápr. 23-án, Budapesten. Színpadra lépett 1897. okt. 1-én, Pesti J. Lajos színingazgatónál.

Hatás. A színész művészi sikerének megnyilatkozása, azon emóció, amelyet a megértés nyomán vált ki a közönségből. Ha túlzásba viszi, akkor ezt hatásvadászatnak mondjuk. A szót régen a francia »bravour«-ral helyettesítették. Déryné naplója I. kötete 113. oldalán zárjelben megjegyzi, hogy a hatás a. m. bravour. (L. o.) Néha a »hatály« szóval is helyettesítették a szót. (»Havi több jelenetben elég hatálylallyal és sikerrel énekelte.« Erdélyi Híradó, 1845. febr. 18. 106. oldal, III. hasáb. A »Báléj« c. opera kritikájából.)

Hatodik Henrik. Shakespeare tragédiája. (Lásd: Henrik VI.)

Hátsó színpad, vagy kis színpad, nagyobb színházaknál a tulajdonképeni színpad mögött s annak folytatásaképpen elterülő térség, melyet azonban csak nagy ritkán egy-egy nagyobb szabású látványosságnál díszítenek be. A hátsó színpad